

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
MECÀNICA DE FLUIDS

Coordinació: ILLA ALIBES, JOSEP

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	MECÀNICA DE FLUIDS			
Codi	102112			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Enginyeria Mecànica i Grau en Enginyeria de l'Energia i Sostenibilitat	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Enginyeria de l'Energia i Sostenibilitat	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Enginyeria Electrònica Industrial i Automàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Enginyeria Mecànica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Màster Universitari en Enginyeria Industrial	1	COMPLEMENTES DE FORMACIÓ	Presencial
	Tronc comú de les enginyeries industrials - Lleida	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.4	2.6	3
	Nombre de grups	10	4	2
Coordinació	ILLA ALIBES, JOSEP			
Departament/s	ENGINYERIA INDUSTRIAL I DE L'EDIFICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials: 60h Treball autònom: 90h			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	Teoria: 3cr. Problemes: 2.5cr. Pràctiques: 0.5cr.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CRESPO GUTIÉRREZ, ALICIA	alicia.crespo@udl.cat	3	
FONS SOLE, ESTANISLAU	estanislaou.fons@udl.cat	9,4	
ILLA ALIBES, JOSEP	josep.illa@udl.cat	8	

Informació complementària de l'assignatura

En general s'entén per fluid tot aquell estat d'agregació de la matèria que té la propietat d'adoptar la forma del recipient que la conté, bàsicament líquids i gasos. La mecànica de fluids és l'àmplia i complexa branca de la física que analitza els fenòmens relacionats amb el moviment de fluids.

En la present assignatura, basada en els fonaments de física i càlcul diferencial i integral, s'exposen els principis elementals de la mecànica de fluids incompressibles seguint una metodologia conceptual deductiva.

Per poder cursar l'assignatura es recomana estar al corrent dels coneixements de Física i de Càlcul diferencial i integral. Molts dels problemes que es proposen durant el curs s'han de resoldre amb tècniques de càlcul numèric, per això és imprescindible que l'estudiant sàpiga manejar amb habilitat algun llenguatge de programació, ja sigui en calculadora o bé en ordinador (Basic, Fortran, C, Matlab o altres d'equivalents).

El llenguatge que s'utilitza a classe és el Matlab, disponible als ordinadors de l'EPS.

És **OBLIGATORI** que els estudiants portin els següents equips de protecció individual (EPI) a les pràctiques docents.

- Bata laboratori blava UdL unisex
- Ulleres de protecció
- Guants de protecció mecànica

Poden adquirir-se a través de la botiga Údels de la UdL:

Carrer de Jaume II, 67 baixos

Centre de Cultures i Cooperació Transfronterera: <http://www.publicacions.udl.cat/>

L'ús d'altres equips de protecció (per exemple taps auditius, mascaretes respiratòries, guants de risc químic o elèctric, etc.) dependrà del tipus de pràctica a realitzar. En aquest cas, el personal docent responsable informará si és necessari la utilització d'EPI's específics.

No portar els EPI's descrits o no complir les normes de seguretat generals que es detallen a sota comporta que l'estudiant no pugui accedir als laboratoris o hagi de sortir del mateixos. La no realització de les pràctiques docents per aquest motiu comporta les **conseqüències en l'avaluació** de l'assignatura que es descriuen en aquesta guia docent.

NORMES GENERALS DE SEGURETAT EN LES PRÀCTIQUES DE LABORATORI

- Mantenir el lloc de realització de les pràctiques net i ordenat. La taula de treball ha de quedar lliure de motxilles, carpetes, abrics...
- En el laboratori no es pot anar amb pantalons curts ni faldilles curtes.
- Portar calçat tancat i cobert durant la realització de les pràctiques.
- Portar el cabell llarg sempre recollit.
- Mantenir les bates cordades per protegir enfront d'esquitxades i vessaments de substàncies químiques.
- No portar polseres, penjolls o mànigues amples que puguin ser atrapats pels equips, muntatges...
- Evitar portar lents de contacte, ja que l'efecte dels productes químics és molt més gran si s'introdueixen entre la lent de contacte i la còrnia. Es pot adquirir un cobre-ulleres de protecció.
- No menjar ni beure dins el laboratori.
- Està prohibit fumar dins dels laboratoris.
- Rentar-se les mans sempre que es tingui contacte amb algun producte químic i abans de sortir del laboratori.
- Seguir les instruccions del professor i dels tècnics de laboratori i consultar qualsevol dubte sobre seguretat.

Per a major informació es pot consultar el manual d'acollida del Servei de Prevenció de Riscos Laborals de la UdL que es troba a: <http://www.sprl.udl.cat/alumnes/index.html>

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Entendre les propietats d'un fluid i el concepte de pressió.
- Determinar la distribució hidrostàtica de pressió dins un fluid i la força que exerceix sobre superfícies submergides.
- Deduir les equacions bàsiques de la mecànica de fluids, continuïtat, energia, quantitat de moviment i moment cinètic, a partir de les lleis bàsiques de la física.
- Aplicar les equacions de la mecànica de fluids a problemes d'instal·lacions elementals.
- Determinar pèrdues de càrrega en canonades.
- Interpretar les corbes característiques d'una bomba i aplicar-les al disseny i operació d'instal·lacions elementals.

Competències

Competències específiques de la titulació

- GEM7.Coneixements de termodinàmica aplicada i transmissió de calor. Principis bàsics i la seva aplicació a la resolució de problemes d'enginyeria.
- GEM8.Coneixements dels principis bàsics de la mecànica de fluids i la seva aplicació a la resolució de problemes en el camp de l'enginyeria. Càlcul de canonades, canals i sistemes de fluids.

Competències transversals de la titulació

- EPS1.Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de l'àrea d'estudis.
- EPS2.Capacitat de recollir i interpretar dades rellevants, dins de l'àrea d'estudi, per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- EPS7.Capacitat de treballar en situacions de falta d'informació i/o sota pressió.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1 ESTÀTICA DE FLUIDS

1. Definició de fluids. Pressió i propietats. Pressió absoluta i relativa
2. Propietats dels fluids
3. Equació general de la hidrostàtica
4. Força sobre superfícies submergides
5. Aparells de mesura de la pressió

Tema 2 HIDRODINÀMICA

1. Conceptes previs. Equació de continuïtat
2. Equació de l'energia o de Bernoulli
3. Aplicacions de l'equació de Bernoulli: Tubs de Pitot, Prandtl i Venturi; Diafragma i tovera; Sortida de líquids per forats de paret prima
4. Equació de la quantitat de moviment
5. Aplicacions de l'equació de la quantitat de moviment
6. Generalització de l'equació de l'energia. Factor de correcció de l'energia cinètica
7. Generalització de l'equació de la quantitat de moviment. Factor de correcció de la quantitat de moviment
8. Equació del moment cinètic
9. Impulsió de coets

Tema 3 PÈRDUES DE CÀRREGA

1. Règim laminar i règim turbulent
2. Equació general de pèrdues de càrrega de Darcy-Weisbach
3. Pèrdues de càrrega en règim laminar. Llei de Poiseuille
4. Pèrdues de càrrega en règim turbulent. Experiment de Nikuradse
5. Pèrdues de càrrega locals
6. Flux en canals oberts

Tema 4 BOMBES CENTRÍFUGUES

1. Classificació dels diferents tipus de bombes
2. Bombes centrífugues: pèrdues, potències i rendiments
3. Corbes característiques. Punt de funcionament
4. Cavitació. Concepte de NPSH

Eixos metodològics de l'assignatura

Classe magistral, on s'exposen en forma deductiva els conceptes bàsics.

Problemes. S'exposa la metodologia de resolució de problemes tipus a partir dels conceptes bàsics.

Pràctiques. Es realitzen al laboratori en grups de 5 persones. Cada grup haurà d'elaborar un informe amb l'anàlisi de les dades experimentals recollides.

Prova escrita. En dia i hora fixada per la direcció d'estudis. Cada estudiant ha de resoldre sol les qüestions i problemes proposats en un temps limitat. L'estudiant coneix els criteris de puntuació.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Metodologia	Temari	Hores presencials	Hores treball autònom
1-8	Classe magistral Problemes	Temes 1 i 2	32	48
9	Prova escrita (E1)	Temes 1 i 2	3	
10-13	Classe magistral Problemes	Temes 3 i 4	16	24
14-15	Pràctiques	Pràctiques al laboratori	4	12
16	Prova escrita (E2)	Temes 1 a 4 Pràctiques	3	

Sistema d'avaluació

A meitat de semestre hi haurà una prova parcial no alliberadora (E1) que correspon a la matèria impartida durant aquesta primera part del semestre. A final de semestre hi haurà una altra prova (E2) que correspondrà a tota la matèria impartida durant el semestre. A més a més hi haurà una nota de pràctiques (P). La nota de l'assignatura (NJ_a), en base als tres blocs: primer parcial, segon parcial i pràctiques, es determinarà així:

$$NJ_a = 0.8 \cdot \max\{(E1+E2)/2, E2\} + 0.2 \cdot P$$

Qui no hagi superat l'assignatura en aquesta primera oportunitat podrà fer un examen final de recuperació (EJ) que inclourà tota la matèria impartida durant el curs. Llavors la nota final de l'assignatura serà (NJ_b):

$$NJ_b = 0.8 \cdot EJ + 0.2 \cdot P$$

El professor pot arrodonir els decimals d'una nota a un valor múltiple de 0.5 tant a l'alça com a la baixa.

Les proves E1, E2 i EJ es realitzaran en les dates fixades per la Direcció d'estudis de l'EPS. Les pràctiques es faran al laboratori durant les darreres dues setmanes del curs en horaris pactats amb els estudiants i també són matèria d'examen.

Aquells estudiants que s'acullin al sistema d'avaluació alternativa tindran la nota que treguin de l'examen E2, i en cas necessari ho podran recuperar presentant-se a l'examen EJ.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

-J.Agüera Soriano, "Mecánica de fluidos incompresibles y turbomáquinas hidráulicas", 5ª ed., Editorial Ciencia3 S.A., 2002 (ISBN: 84-95391-01-05)

- Claudio Mataix, "Mecánica de fluidos y máquinas hidráulicas", 2ª ed., Ediciones del Castillo S.A., Madrid 1986 (ISBN: 84-219-0175-3).

-J.B.Franzini, E.J.Finnemore, "Mecánica de fluidos con aplicaciones en Ingeniería", 9ª ed., McGraw-Hill, 1999, (ISBN: 84-481-2474-X)

-V.L. Streeter, E.Benjamin, K.W. Bedford, "Mecánica de los fluidos", Ed. McGraw-Hill, 9ª ed., 2000 (ISBN: 968-600-987-4).

Bibliografia complementària

- Merle C. Potter; David C. Wiggert, "Mecánica de fluidos, 3ªed", Ed. Thomson, 2002.
- Irving H. Shames, "Mecánica de fluidos", Ed. McGraw-Hill, 1995.
- Frank M.White, "Fluid Mechanics", Ed. McGraw-Hill, 1986